

SVIESA

— LUZ

Laukinis žmogus laikraštis
 neskalto. Nebuk laukinis —
 skaityk SVIESA.

METAI VI

SÃO PAULO, 1940 M., JULHO — LIEPOS 8 D

Adressas: CONVENTO SANTO ANTONIO DO PARY, São Paulo.

Nr. 27 (250)

SSSR Okupavo dali Rumunijos

Rusus pagavo tikras nacionalizmo karštis. Per dvidešimt metų šaukė patys ir užsienių komunistams isakinėdavę šaukti prieš karą ir fašizmą, jau antri metai rodo patys dideli imperialistiniai agresingumą mažų ir silpnų savo kaimynų atžvilgiu. Atplėšė puse Lenkijos, pasigrobė suktais diplomatiniais metais Pabaltijį, o pereitos savaitės penktadieni Rusijos kariuomenė peržengė Rumunijos sieną ir užėmė Besarabiją ir šiaurinę Bukovinos dali.

Kol Europoje buvo ramu, Rusija vedė tikrai taikią politiką, niekam nesudarydama pavojaus. Komunizmas tuo didžiavosi ir reikią pasakyti, laimėdavo nemažai simpatijų. Vakarų valstybės komunistų agentų budavo vadinamos kapitalistinio imperializmo nesėjomis, darbo žmonių ir silpnųjų tautų priešais. Tačiau vis labiau atbandantis Rusijoje nacionalizmas iverkė pacifistines idėjas ir Litvinovas, kuris buvo taikos šalininkas, buvo užsienių reikalų komisaro vietos išspirtas, o jo vieton paskirtas Molotovas, kuris seka žingsnis po žingsnio vokiškąją grobimo politiką, ją dėl mados komunizmo skraiste pridengdamas. Stalinas ir Molotovas rusų istorijoje liks, kaip Petro Didžiojo grobioniškų planų tolimesni vykdytojai. Užpultųjų tautų komunistai talkina Maskvai ivykdyti jos imperialistinius tikslus ir todėl ligi šiolei jokio žymesnio pasipriešinimo rusai nesutiko, vėliau Suomiją išskyrus.

Pereitą savaitę krito Besarabija, kaip šio naujojo nacionalizmo žūka. Besarabija yra ukrainų gyvenamas kraštas, isispraudęs tarp Dniepro ir Prutų upių. Tiek plotu ir gyventojais prilygsta Lietuvos dydžiui. Istorijs eigoje Besarabija buvo nuolatinis ginčo objektas tarp rusų ir rumunų. 1878 metais liepos mėn. 17 dienos Berlyno kongresas prijungė Besarabiją prie Rusijos. Rumunija su tuo nesutiko ir protestavo. Griuvus po Didžiojo karo rusų imperijai, Besarabijos atstovai naudodamiesi paskelbta tautų apsisprendimo teise, susirinkę 11 d. balandžio 1918 metais i Kišiną, vienbalsiai nutarė atsiskirti nuo Rusijos ir vėl susijungti su Rumunija. Paryžiaus konvencija ši besarabų — ukrainų nutarimą patvirtino 28 d. spalio 1920 metais. Šią konvenciją pasirašė Prancūzija, Anglija, Japonija ir Italija.

Birželio mėn. 27 dieną Molotovas iteikė rumunų pasiuntiniui Maskvoje reikalavimą, kad būtų grąžinta Rusijai Besarabija ir šiaurinė Bukovina. Gavė šiuos reikalavimus, rumunų politikos ir kariuomenės vadai susirinko posėdyje, o karalius Karolis kreipėsi i Hitleri prašydamas pagalbos. Hitleris patarė rumunams nusileisti. Vokietija negali kartauti dviejm frontais. Hitleris Rumunijai pažadėjo, kad ši teritorija tik laikinai busianti Rusijos valdžioje, kadangi Vokietija netrukus eisianti suvesti sąskai-

tu su Maskva. Rumunams nebuvu kas bedara, ir jie nusileido. 100 rusų divizijų pradėjo okupuoti naujas teritorijas. Kai kur ivyko maži incidentai, kurie neturėjo jokiu politiniu komplikaciju.

Rusijos reikalavimai yra dar kitokio pobudžio. Molotovas reikalavo, kad rusams būtų atiduota žibalo šaltinių kontrolė ir paakeista režimo forma. Nieko ligi šiolei apie šiuos reikalavimus oficialiai nepranešta. Tuo tarpu rusai savo žygi teisina tuo, kad esą Rumunijos karalius patekęs visiškai vokiškiu itakon ir todėl jie privalėję veikti. Svarbu čia pabrėžti ši aplinkybę, kadangi rusai atvirai sako, kad vokiškiu itaka jiems pavojinga ir nepageidaujama.

Sukruto ir kiti Rumunijos kaimynai naudotis proga. Pirmiausia, Vengrija, kuri nori gauti iš Rumunijos Transilvaniją. Vengrija sumobilizavo savo kariuomenę ir ėmė ją traukti artyn Rumunijos sienos. Tai pati darė ir bulgarai, tik šie mažesniu mastu, kadangi patys yra labai silpni. Rumunai pasipiktino tokiu savo kaimynų akiplėškumu, kurie sunkią valandą nori pulti ir grobti. Buvo skubomis paskelbta mobilizacija, pašaukta prie ginklu apie 2 milijonai vyrų ir rumunai užpuolė Vengriją. Tik tada vengrai atlyžo ir ėmė taikiau kalbėti. Atrodo, kad šiuo metu

vengrai susilaikys ginklu reaktuoti savo troškinus.

Labai charakteringas buvo Rumunijos žydų poelgis. Rumunijoje gyvena daug Izraelio vaikų. Sužinoję, kad Maskva iteikė rumunams ultimatumą, Gatzto mėsėte ėmė šūkiu žydai ir ėmė pulti rumunus. Rumunijos kariuomenė stojo i kovą ir daugybę ismusė. Visos tautos pasipiktinimas šiais parazitais yra toks didelis, kad laikama masinio žydų pogromo.

Vokietijoje didžiausias susirpinimas Rusijos žygiams. Maskva užima pozicijas prieš reičią nuo Baltijos iki juodųjų jurų. Lietuvos ministerio Krevės staigi kelionė i Maskvą greičiausia taip pat yra tarptautinės padėties padiktuota: kiekvienu momentu gali kilti naujas baisus Rusijos — Vokietijos karas. Tuo atveju Lietuva virstų kovos lauku ir būtų visiškai sunaikinta.

Paskutiniai pranešimai iš Rumunijos sako, kad rusai jau statosi isivertinimus prie naujosios kitose Rusijos vietose vyksta didžiausios demonstracijos, kuriose šlovinamas per fik metų keiktas patrijotizmas ir nacionalizmas, o Stalinas gretinamas su Petru Didžiuoju. Užsienių komunistai, aišku, ir toliau bus raginami veikti prieš savo gimtinius kraštus rusų imperializmo naudai.

— ROMA. Italų kariuomenės Afrikoje vadu paskirtas maršalas Graziani.

— LONDONAS. Anglija jau turi tris milijonus kariuomenės. Didesnė dalis prancūzu karo laivyno perėjo pas anglus.

— MADRIDAS. Vokiškiu kariuomenė priėjo Pirenus ir atsistojo ant Ispanijos — Prancūzijos sienos. Londone manoma, kad vokiečiai prašys gen. Franco, kad jis leistu ju kariuomenei pereiti Ispanijos teritorija Igi Gibraltarą. Vokiečiai nori pulti šią galingiausią angliu tvirtovę ir nukirsti ju gyvybini kelią per Viduržemio jūrą. Jeigu ispanai nesutiktu, Hitleris jėga pereisias Igi Gibraltarą.

— LONDONAS. Anglų vyriausybė pareiškė, kad gandai apie tariamą taikos derybas su Vokietija neturi jokio pagrindo. Geriau mirti, negu tekti vokiečiams vyrauja nuomone, kad anglai šusitarė su Sovietų Rusija dėl bendro kovos plano prieš Hitleri.

— PARYZIUS. Prancūzijos vyriausybės galva maršalas Pétain isakė kariuomenei padėti ginklus ir gėi sau namo. Beveik visa Prancūzijos kariuomenė Sirijoje nesutiko padėti ginklu. Kad ją itikintu, lėktuvu skubiai i Mažąją Aziją išvyko kariuomenės vadas Weygand.

— TALINAS. Estijoje uždraustos rusu baltagvardiečiu ir ukrainu organizacijos. Sis draudimas padiktuotas iš Maskvos. Ypatingai sunki dalia ukrainu. Jie sudaro 40 milijonu tautą ir turi nešti sunkią vergiją.

— BELGRADAS. Pietuslavijoje dideli potvyniai. Užlieta Moravija ir daugybė kaimu po vandeniu. Ukrainoje buvo smarkios audros. Vėjas verė iš šaknu medžius ir sugriovė daug namu. Vėjo greitis buves 20 metrų i sekunde.

— LONDONAS. Anglai puola italus Abisinijoje. Ju lėktuvai bombardavo kelis miestus, kuriuose stovi italu kariuomenės igulos. Ypač smarkiai buvo bombarduotas Harraras, Gondar ir Azozo. Angliu laivai nuskindino 13 italu povandeniniu laivu.

— ISEIVIU DIENA. kuri bus liepos m., 14 d. Lega Lombardo salėje ruošiamasi visu smarkumu.

BENDRA KOMUNIJA
 L.K. Moteru Draugijos narju žiniai pranešama, kad ši sekmadieni bus bendra Komunija.

— MASKVA. Lietuvos užsienių reikalų ministeris ir vicepremieras V. Krėvė-Mickevičius Maskvoje buvo priimtas Molotovo ir Dekanozovo, su kuriais kalbėjosi daugiau 2 valandas. Galimas dalykas, kad Lietuvoje iš naujo pradės „dingti“ rusu kareivjai, kadangi Krėvė yra patrijotas žmogus ir neseniai pareiškė, kad Lietuva savo ne priklausomybės neįsisiažės. Dar galima ir tai, kad Rusija nori jau pradėti karo veiksmus su Vokietija ir todėl nori gauti Lietuvos pritarimo, kad pirmieji ugnin eitu už svetimus interesus Lietuvos kariai.

— BUENOS AIRES. Vokiečiai išvystė dideli ekonomini veiklumą. Pietų Amerikos kraštuose, ypač Argentinoje. Argentinai jie pasiulė labai pigiomis kainomis ginklu ir kitokių pramonės gaminių, norėdami pakenkti amerikiečiams. Argentinai šie stengiasi Argentinus rinką išlaikyti savo rankose. Tatai Argentiniečiams išeis naudon, nes kur du pešasi — trečias naudojasi. Amerika duoda Argentinai 20 milijonų dolerių paskolą.

— BERLYNAS. Vokiečiai pirmą kartą šio karo metu okupavo anglų teritoriją. Tai ivyko pirmadieni, kai vokiečiams pasisekė užimti penkias anglų salas Lamanšo sąsiauryje. Užimtos šios salos: Guernesey, Alderney, Jersey ir kitos dvi mažesnės.

— ANKARA. Turkijos vyriausybė vis labiau tolsta Anglijos. Galimas dalykas, kad Turkija atsiseky sąjungos su Anglija.

Išpažintjes galima prieti iš va karo nuo patisau septintos valandos vakaro.

— KERMOSIAUS apyskaita bus paskelbta kitame „Sviesos“ nr.

Baras ir Restoranas

Leão

(Laukomas vengru)

Av. B. João, 284 (prie Centralinio-Pasto)/Tel. 4-4458.

Pulki virtuvė, Silti valgiai bet kurią valandą.

Kainos labai pigios

Alaus bokalas (1/2 litro) - 1\$600

Canja especial - 1\$500

Brahma Chops

TELEGRAMOS

— SANCHAJUS. Japonai užėmė didele dali tarptautiniu konce siju Sanchajuje, Anglu kariuomenė, kurios ten buvo labai maža, nesipriešino. Amerikiečiu laivai išvežė visus savo piliesius iš Sanchajaus ir Hong-Kongo. Europiečiu dienos Kinijoje jau suskaičytos.

— ROMA. Neutralus stebėtojai patyrė, kad jau kilo pirmieji nesutarimai tarp vokiškiu ir italu. 17 d. birželio ivykusiam bendrame italu — vokiškiu karo reikalais posėdyje italai pareikalavo, kad Prancūzija būtų padalinta tarp Vokietijos ir Italijos. Vokiečiai su tuo nesutiko. Matyti, tik todėl, akd nenorėjo savo krauju nukarjautą teritoriją dalintis su bailiais italais, kurie nieko ligi šiolei gero bendram karo vedimui nepadarė. Atsikeršindami italai nesutiko su vokiškiu siūlymu pulti

tuoju Gibraltarą ir ji valdyti išvien. Piemonto princas protestu zenklan apleides posėdyju sale.

Italai ateityje gaus savo kailiu patirti, ką reiškia vokiškiu isigalėjimas.

— BELGRADAS. Pietuslavijoje dideli potvyniai. Užlieta Moravija ir daugybė kaimu po vandeniu. Ukrainoje buvo smarkios audros. Vėjas verė iš šaknu medžius ir sugriovė daug namu. Vėjo greitis buves 20 metrų i sekunde.

— LONDONAS. Anglai puola italus Abisinijoje. Ju lėktuvai bombardavo kelis miestus, kuriuose stovi italu kariuomenės igulos. Ypač smarkiai buvo bombarduotas Harraras, Gondar ir Azozo. Angliu laivai nuskindino 13 italu povandeniniu laivu.

DR. BORIS CHIPIAKOFF

RUA YPIRANGA, 193 (kertė rua Santa Ephigenia) Telf. 4-0316

Vidujinės, nervu, odos ligos. Speciali venerinių ligų klinika. Visiškas genorėjos išgydymas per 10—15 dienų su garantija. Konsultorija atidaryta nuo 3 iki 9 val. vak. Sekmadieniais nuo 10 iki 12 val.

Sirvenos Ezero Naktys

PAULIUS DREVINIS

*Gal ezero gimto Sirvenos
Pakranciū balti ajarai.
Slamės per visas mėnesienas
Ne viskas, ne viskas, neviskas gerai.*

Bern. Brazdionis

Per mėlyną Juros upę, nūliū tomis šventųjų statulėliemis ir smiltynuose linguojančiomis pušalėmėmis.

Plaukia Juros upę sieliai ir negrižta, vėlyvais vakarais nusikrenda pilki vyčiai, gudžiai šaltą naktį vėjas mėtosi gelsva klevo lapė. Temsta. Toli už kelių šimtų kilometrų nuo manęs mano mylimieji Biržai, bet ausyse vis dar skamba: „Plaukia sau laivelis... Ir aš dar labiau prisimenu savo vaikystę ir toli laukų ramūnėnis nulingavusias dienas. Atmenu kaip vieną mėlyną rudens rytą mane mama peržegnojo, kaip sesuo prisėgė prie kepurės žalią rutą, o brolis varčius atkėlė. Pamojaves ranka Sargiui išvažiavau i Biržus. Ir pirmą kartą pamatiau Biržų bažnyčią bones, vosilkomis nusidėjusi Sirvenos ežerą. Tada aš buvau pirmos klasės gimnazistas. Blizgėjo gimnazisto kepurė, o Bpatas jaučiaus devintam danguje. Paskui dėl vyto vagose bulvienojai, o žvaigždėmis rudens naktimis už Sirvenos ežero skambavo dainos. Kiek gražių pri-

siminimų. Juk prie tos gražios Radvilų pilies daug kartų pirmoje klasėje aš su draugais kariuodavome, o grįždamas visados verkdavau... Daug buvo norų, daug entuziazmo ir pasiryžimo, bet Viešpatie, ar aš kaltas, kad visa liko tik mirražas. Viešpatie ar aš kaltas, kad taip dažnai dėl mažės klajuno verkia mano sena motina.

Picmenėlių dainom ir krikščoliniais upeliais plaukė pavasariai. Nebėvaikštau jau ties Biržų Radvilų pilies griuvėsiais ir nebematau tų žvaigždėtų Sirvenos ežero naktų. Ir kaip greitai viskas keičiasi. Dieve, Dieve, kaip greitai skrenda metai. O kaip norėčiau sugrįžti i Biržus ir paskesti Sirvenos ežero naktysė. Ir visi nepasisekimai, ašaros ir vargai man atrodo būtų brangūs ir malonus.

Dar karta norėčiau išbučiuoti visus draugus, kurie gal manes ir nekentė, dar kartą pamatyti prie Radvilų pilies svajojančias mergaites. Bet echi, toksai klajūn o likimas. Jūros upė neša sielius per gražiąją Zemaitiją. Ir jūr riekados nesugrižta, nusikrenda klykdanos žasys, lekia, klevo lapas ir nukrinta i purvyną.

Vėlus vakaras. Salta rudens naktis. Toli begestančiam rudens horizonte matosi trys mistiški kryžiai, o kopytelės nebematau, jė dengia niūri ir baugi tamsa.

km. spinduliu nuslavė viską - žmonės, gyvulius, medžius, augalus. Paskui kirto i žemės paviršių. Pakilo milžiniškas ugnies stulpas, o baisus karštis išdeginė mišką ir visa kas gyva per 100 kilometrų. Oras prisipildė meteorų dulkių. Dienos šviesa sutemo. Tačiau atėjus naktčiai, iki vidurnakčio laisvai ore buvo galima skaityti laikraštis, tiek stipriai tos dulkės reflektavo šviesą i žemės paviršių. Visos pasaulio observatorijos užregistravo žemės drėbėjimą, kurio centras - Sibire.

Dar blogiau gali ivykti krintant Anteros, nes šis didesnis už Sibiro meteorą. Tikėkime, kad Anteros nuvažiuos sau erdvėmis ir nesiduos musų žemės sviliojamas. Tačiau, gali ivykti ir priešingai. Vienišas erdvių klajūnas gali susižavėti musų žemelės veidu ir pulti į jį i glėbi. Kas atspėd dangaus kūnų širdžių dalykus...

Bent kiek i tai reiktų atkreipti dėmesys tiems, kurie šiandien, nepasotinamoms ambicijoms patenkinti, sėja žemėje patrankų ugnį ir lieja nieku nekaltų žmonių kraują. Viena gražia dieną visatos dėsniiai gali palaidoti istisus kontinentus su jų visais gyventojais ir visomis ambicijomis. Reiktų bent kiek pagalvoti apie istminti, kur ateina is neišmatuojamų dangaus erdvių...

Ugnies kamuolys buvo matyti per 500 kilometrų. Susidarė toks oro spaudimas, kad 600

Siandien kai pasauli nusiaubė karo rykštė, žmonės nė pagalvoja, kad jų smulkūs egojistiniai interesai ir ambicijos gali būti visados jėgų viena akimirka sunaikinti ir paskandinti nežinioj. Mes jau pereitais metais esame rašę, kad pro žemės orbitą (kelių) praeina didžiulis meteoras, kuri astronomai vadina Anteros. Siuo metu nuotolis tarp Anteros ir žemės yra labai nedidelis ir tik vienas žingsnis skiria senąją Zemele nuo tragedijos... Ta proga pravartu bus prisiminti ir kitus meteorus kurie yra krite ant žemės per visą jos istoriją, kiek gali mokslas patirti.

Visų didžiausias ant žemės kritęs meteoras, be abejo, bus Australijoje. Jis čia guli jau 12.000 metų. Jo amžino poilsio vietą žymi istisas salų žiedas. Manoma, tai buvęs antrasis, mažesnis žemės mėnulis, musų mėnulio tikrasis brolis. Jo kritimo pasėkė, spėjama, žuvo Atlantida - didžiulis žemynas, buvęs tarp Afrikos ir Amerikos tose vietose kur dabar raibuliuoja Atlanto vandenyno plotai. Jame maroma, gyveno aukštos kultūros žmonės. Azorų ir Kanarų salos, esą, to paskendusio žemyno aukščiausių kalnų viršunių smailiai.

Su ta pačia katastrofa siejamas ir Sibiro mamutų žuvinas. Sie didžiuliai dramblių giminiai čiai šiandien randami kalę Sibiro leduose ir tiek gerai išlikę, kad net galima valgyti jų mėsa žinoma, kas turi gerą apetitą ir mėgsta archeologiją. Toks staigus šių gyvulių žuvinas negalima kitaip išaiškinti, kaip bailsia gamtos katastrofa.

Ne kas kita, kaip meteorai, bus Elbos sala ir tie vieniši geležies - nikelio akmenis, sutinkami tuščių lygumų plotuose visose pasaulio dalyse. Meteorų

Zemes vidurio paslaptys

Naudojantis balionu. žmogui jau pasisekė įskilti arti 20 km. i aukštį, o tuo tarpu teleskopų istobulėjimo dėka astronomai gali gerai matyti, kas yra erdvėje už 600,000,000 klm. Bet didžiausias i žemės gelmes pasiektas gylis yra vos 3 klm., ir jau matosi, kad isikasti gillau žemę beveik neimanoma. Norėdami daugiau istirti žemės širdi, mokslininkai daro ivairius bandymus, vildamiesi surasti, kokia temperatūra žemės centre, kokios tenai yra medžiagos ir tt.

Vienas mokslininkas apskaičiavo, kad pačiame žemės centre esą kiekvieną kvadratinį centimetrą slėgia 50,000.000 svarų spaudimas, kurio itakoje ivairios medžiagos žemės centre igaua naujų ypatybių... Kai kurie mokslininkai mano, kad centrinėje tempe-

ratura nėra tokia didelė, kaip kad isivaizduojama, ir tėra apie 2,000 laips. C. Taipgi manoma, kad žemės gilumoje yra didžiuliai kiekiai dujų, greičiausiai, vandenilio, kurios, verždamosi i paviršių, sudaro ugni ir dideli karšti ugnikalnių išsiveržimuose. Daug tinių gaunama is seismografo, t. y. prietaiso, kuris užrašo žemės drėbėjimo bangas. Nors ir gan rupestingai tirinama, tačiau kokias temperatūra žemės centre, kokios tenai dar vis nepasiseka pasipšti elektros bangas skrodžiai žemę ir kitoj pusėj jas sugauti.

Taip pat mokslininkai tikrai nežino, kokia žemės vidurio kūnų sudėtis ir išvaizda. Manoma, nuo didelio slėgimo tenai vis kūnai yra kieti, o sudėtyje yra raudja platina ir auksas.

ST. KRASAUŠKAS

EUROPA

Esi nusilpusi, pavargusi, Ziauriai nuailinta esi. Paklysta tavo dienos margos Ginklų triukšmingam žvangesij.

Ištroškusi garbės ir aukso, Tu viską, viską praradai. Ir nežinau, ar besulauksi, Kada žydės nauji žiedai.

Tik kulkų šokis tau patinka, Granatų sprogstančių daina. Kerštu ir nuodėmėm pritvinkus, Zengi i karštą kruvina.

Po kojų verias klampios pelkės, Baisi bedugnė... Taip gili! - Gelbėk save, Europa kelkis, Iš keršto, žvangesio ginklų!...

Trys Zvilgsniai

Vienas pamaldus žmogus, paklaustas, kaip jis gali pasiseki muose ir nelaimėse visuomet vienodai nusiteikęs būti atsakė: «Kiekvieną rytą prieš pradėdamas savo kasdieninius darbus, kreipiu sutelktą dėmesį i tris dalykus, i dangų, mąstydamas, kad ten yra mano tėvynė ir mano viso gyvenimo tikslas. Antra, pažiūriu aplink save ir pamatau daugybę tokių, kuriems dar blogiau sekas negu man. Dėl to aš esu patenkintas savo bukle ir visą priimu is Dievo rankos vienoda širdimi.

NAUJAS RELIGINIS ISTATYMAS

Japonijoje šalia budizmo ir šintojizmo pirmą kartą pripažinta lygybė ir krikščionybė. Krikščionij bendruomenės gali turėti juridinio asmens teises ir reikale šauktis valstybinių organų apsaugos. Pagrindžiant šį istatymą paaiškinta, kad krikščionybė turi didelių nuopelnų japonų tautai dėl savo darbo socialinėje ir mokslo srityje, ypač organizuojant mokyklas misijų srityje. Be to, pakvietė i karo kapelionus 30 krikščionių dvasininkų.

AR TAIP TIKIU?

Kartą vienoje Paryžiaus bažnyčioje buvo laikomos šv. Mišios. Pakylėjimo metu visi pamatė vietoje šventos Ostijos stebuklingą gražų Kudikeli. Susijaudinimas nepaprastas! Visi dalyviai, stebėdamiesi šiuo stebuklu, prisiekė kunigą laikyti Ostiją pakeltą tol kol galės suspėti pamatyti šį stebuklą pats Prancūzijos karalius šv. Liudvikas, kuris kaip tuometu buvo netoli bažnyčios. Atbega pas jį žmonės ir kviečia eiti... bet šventasis karalius neįjaukina:

Laikrodziu Gedytojas

Lietuvius Pijus Radzevičius Gydo "eusirgcasius" įvairių firmų ir visokių rūšių laikrodzius. Taiso ir įveda naujas dalis pagal reikalą. Laikrodzius lavyalo ir jie vėl įgauna naują išvaizdą ir šjimo tikslumą. Be to, talso apiraukes, auskarus, žiedus ir kitus panašius daiktus. Darbas sąžiningas ir garantuojamas. Lietuvius duodama nuolaida. Uželkite ir istikijinsite!

Pijus Radzevičius Ruo 9 - Nr. 9 Villa Zelina

Abortas ar mirtis?

Misijų gedytojas F. Deueris pranešė spaudai idomių žinių is savo šeimios gyvenimo. «Mano žmona, laukdama šešto kudikio, susirgo šanarių uždegimu. Mano specialybė pasibaigė ir aš pakviečiau moterų ligų specialiste, kuri pareiškė, kad būtina, reikia daryti abortą, kitaip mano žmona mirsianti. Pakviečiau universiteto profesorių. Ir tas tą pati pasakė. Tada su širdies skausmu praėjiau žmonai, kad kito išsigelėjimo nėra, kaip daryti abortą, nužudant kudiki. Tačiau is žmonos lūpų pasigirdo labai tvirtas, «Niekuomet! Ir mano ir mano kudikio gyvybė yra Dievo rankose. Aš su kudikiu eisiu amžinybėn». Tada pakviečiau kunigą, ir ji atliko išpažinti, pasirengdama vertiau mirti, negu žudyti kudiki. Ir ji mirė istikima Dievui». Tai pavyzdys visoms katalikėms motinoms.

— Tee nie žiūrėti to stebuklo - atsakė jis, - tie, kurie netiki šv. Sakramente tikrai esant jėm musų išganytoją. Aš, dėkui Dievui, niekad tuomi neabejojau ir iman nereikia savo akimis patikrinti tai, ką sako Dievo žodis. Ir karalius tęsė savo darbą toliau, nepasiduodamas idomumui. O kaip mes būtume pasielgę? Ar musų tikėjimas didesnis už garstyčių gūdą!

FOGO NA CAIXA DA AGUA

Lietuviai! Tautieciai! Pasinaudokite! Proga!

Zemės sklypai išsimokėjimui nuo 40\$000 mėnesiui.

VILLA SANTA CLARA

tuojau už Vila Prudenté. Sklypai parduodami beveik dykai. Kvadratinis metras kainuoja tik 12\$000. Duodamos plytos ir medžiaga namų statymui. Kreiptis galima kiekvieną dieną ir sekmadieniais pas Viacą Biliuą.

RUA CANINDÊ, 539.

Dokumentai įregistruoti Registro Imob. nr. 2-9-a Circunscr) Savininkas: Ant. Carvalho dos Santos.

Lietuvių Jaunime,

Dėvokit gražiai pasiūtus rūbus. Siuvami sulig naujausių mady vyriški ir moteriški kostiumai ir paltai. Darbas garantuotas. Darbas atliekamas neblogiau kaip S. Paulo centre, bet daug pigiau.

PAULO AMBRAZEVIČIUS

RUA CICLAMES nr. 52
Villa Bella.

PARSIDUODA NAMAS iš trijų kambarių virtuvės ir du barakai žemės 365 m. kvadr. ir priešais 10 m. tik už 16 kontų. R. Ibiterama, 53. Adomas Jaru sevičius, Parque Vila Prudenté arti bondės.

Dr. João Hamati

BENDROJI KLINIKA

Gimdymai, operacijos, moterų ir vaikų ligos, sifilis. Priėmimas kiekvieną valandą dieną ir naktį. Rua Dr. Amador da Cunha Bueno, 202. Vila Lucia via Villa Zelina.

D-ras A. Jazara Snege

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus, veneros ir moterų ligų specialistas. Chirurgija. Priėmimas nuo 9-12 v. ryto ir 3-7 v. v. Ladeira Porto Geral, 12, 2 andar salės 4 ir 5. (kampas rua Boa Vista e 25 de Março). Gyv. butas ten pat 5 aukšte. Telefonas 2-5068.

Kas gieda -- dukart

meldžiasi

NEGALIMA GRAŽIAI GIEDOTI BAŽNYČIOJE BE VARGONU

TAUTIEČIAI! Mūsų garbė neleidžia, kad pirmojo ir vienintelio lietuviškoji bažnyčia Pietų Amerikoje dirpintų kokią palinkę katarinką. Mes norime, kad joje galingai gautų moderniški vargonai ir keltų mūsų dvasią malda, vestų mūsų mintis į Dievą. Tik tokį vargoną pritinka mūsų, lietuvių, bažnyčiai!

KATALIKAI! Kolonijos Kapelionai, vykdydami Jūsų pareigas, tokius vargonus yra Jūsų bažnyčiai jau užsakę. Po dienos kitos jie jau bus pastatyti bažnyčioje. Tai bus tokie vargonai, kokius Jūs norėjote, kokius Jūsų bažnyčia yra verta. Jūs moderniausiai vargonai São Paulo mieste. Nepaisant to, kainą yra reklaminę, nes vargonus, kurie kainuoja 120 kontų, fabrikas pardavė už 65 kontus. DABAR TAREITE SAVO ZODI IR JŪS!

65:000\$000 -- didelė suma.

Vienam ji būtų nepakeliamą, tačiau visiems ji yra tik menkinė. Aukokime kiekvieną savo dalį -- daugiau ar mažiau, kaip kurie išgalime. Mažiausia, beskirtime bent vienos dienos uždaryti kas mėnuo, kol baigsime išmokėti skolą. Kas daugiau uždirbame, daugiau aukokime. Kas milą -- tai milą, kas dešimtinę -- tai dešimtinę, kas šimtinę -- tai šimtinę, o kas kontą tai jau visą kontą.

ATSIMINKIME: Neturės teisės susipratusių lietuvių katalikų sąveik laikyti tas, kuris liks kurčias savo bažnytelės reikalams.

Dievas su jumis!

VARGONAI TARNAUS JUMS VISIEMS IR VISOMS BUSIMOMS KARTOMS. TODĖL VISI, VISI, VISI

AUKOKIME VARGONAMS!

PREFERIDA!

Kas nori tapti turtingu, tesikreipia į loterijos namus „Preferida“. Ten garantija pilna.

Vaistinė Dom Bosco

Savininkas Juozas Lukosevičius
Didelis pasirinkimas įvairių rūšių vaistų -- vietinės gamybos ir užsienio. Taip pat yra parfumeria. Kainos minimalios. Lietuviams daroma nuolaida!
Rua Bom Pastor, 18 Ypiranga
Tel: 3-0100

SIUVYKLA "ESTAN"

STASIO ŠLIKTOS
Gerai žinoma visiems lietuviams
RUA DA CONCEIÇÃO 79-A,
Fone: 4-1940 (prie pat stoties Luz) atidarė naują skyrių -- antrą siuvyklą, prie stoties Luz. Ten yra ir gyvenamas butas.

Rua Conceição, 11

M. M. KOGANO LABORATORIJA

MEDECINISKAS ISTYRIMAS:

Kraujo, nugarkaulio smegenų, šlapimo ir išmatų. Sifilio ir gonorejos nustatymas.

RUA BARÃO DE ITAPETINGA, 242 3-as aukštas.

Prėmimo valandos nuo 9-12 ir 3-7. Sekmadieniais 10-12

Dr. A. Candia

VENERINĖS LIGOS:

TRIPERIS [Visose stadijose--aštrus ir kroniškas], SIFILIS

Greitas ir moderniškas gydymas.

Priėmimas nuo 9-12 ir nuo 2-7. Sekmadieniais 11-12.

Langvos mokėjimo sąlygos.

RUA BARÃO DE ITAPETINGA 242, 3 aukštas Telef. 4-0218.

Kalba rusiškai, lenkiškai, vokiškai.

DARŽAI IR ŪKIAI

Netoli stoties Carvalho de Araujo, suburbio Central do Brasil parduodame geriausios žemės daržams ir nedideliams ūkiams. Žemė apaugusi mišku. Yra pakankamai vandens. Žemės kaina -- tik 300 -- 400 reišų kvadratinis metras. Geri keliai ir arti esančios stotys duoda galimybes užvesti paukščių ūkį, verstis daržininkystę, kitokių kultūrų auginimą ir įrengti polsio namus.

Sklypai nuo 10.000 metrų išsimokėjimui pradėdant nuo 50\$000.

Savininkas: Cia. de Agr. Imigração e Colonização. Pardavimų Rastinė: Rua José Bonifácio, 98-1º andar--sala 4 Tel. 2-7549. S. Paulo. Sekmadieniais ir šokiadieniais išticia savaitę galima telrautis vietoje, krautuvėje prieš Carvalho de Araujo stotį pas ANTONIO KIRSTEN.

aukiniai iš stoties Norte išieina: 7,54, 9,05; 10,04 11,10; Ir 12,14; 14,30.

Tregistruota nr. 45 iš 10-12-38, trečioje apylinkėje.

Danítstê LEVKOVIĆ

Su ilga praktika Europoje ir šia, São Paulo, gydo dantis be jokio skausmo, traukia taip pat be skausmo už 5\$000, įveda parcelano ir sidabro plombas už 10\$000 su pilna garantija.

R. Silva Pinta 264.

SVIESA

GAUNAMA SIOSE VIETOSE: Redakcijoje: Convento S-to Antonio do Pary, Villa Zelinoje pas kun. Ragažinską, rua Sete 58 ir pas platintojus. Mieste gaunama: Largo da Sé prie laikrodžio, prie Centralinio Pašto durų ir kampo; Luz stotyje, Rua José Paulino ir kampo rua Couto de Magalhães. Bom Retire: Rua Aymores ir kampo rua Carmo Cintra, kioske rua José Paulino ir kampo Silva Pinto, Lapeje kioske prie stoties, Villa Anas lazijoje -- Rua Camacan, Kiri lauko krautuvėje, Canindê Rua Canindê, 478, ir pas Skrupski. Mokoje: -- kampo rua da Mooca ir av. Paes de Barros kioskoje ir Rua PMoocê-1721.

ŠVIESA

— LUZ —

LIKIMO IRONIJA

Kolonija žino, kad daugiausia su Kolonija, ypač jos jaunimu, dirbo mokytojas Feliksas Girdauskas. Tačiau kiti mokytojai dėl to jo visai neapkę, ir neprapaleisdavo nė vienos progos, kad per savo leidžiamą „Lietuvi“ neiškovotų, neapšmeižtų. Tačiau mums teko sužinoti, kad mokytojas F. Girdauskas jau yra paskirtas dirbti i pati Banderantės lizdą. — Bom Retiro mokykla. Tai tikras pokštas draugams iš bandedrantės: jį visai vanotas ir niekintas mokytojas ims dirbti kaip tik ten kur prieš jį anksčiau Bakšys su savo klaidų pagalba organizuodavo purviną akciją.

Ar po šių antrųjų DULR-o reformų mūsų likusieji pedagogai pradės rimčiau žiūrėti i savo pareigas ir i dirbančius savo draugus, tik ateitis pasakys. Mes jau nekartą rašėme, kad kiekvienas „švietėjas“, kuris mano, jog jo pareiga yra kovoti su kolonija ir su lietuviškąjį darbą dirbančiais žmonėmis turės būti rušalintas. Mes dar kartą pakartojame šią mintį. Tai nėra kam nors grąšinimas, o tik pakartojimas nusistatymo, kuri kolonija ne šiandien jau turi. Arba — arba. Jokio vidurio, jokio kaisiojimo pagaliu i lietuviško darbo ratus, jokio iš pasalių kandidacijoms ir jokio pliotkinimo mokytojas neprivalo imtis, nes tai nesuderinama su jo aukšta pareiga. Taip pat nesuderinama su mokytojo pareiga ir autoritetu lakstyamas po žmones, rankiojimas visokių paratų, šaukimas susirinkimų ir juose rašinėjimas rezoliucijų prieš savo kolegas kitus mokytojus. Primename skaudžias praeities žaizdas, kad ateiityje jų nesikartotų.

KAS REDAGUOS „LIETUVI“

Patyrėme, kad „Lietuvi“ redaguos triumviratas — 3 mokytojai: Gaigalas, Jurevičius ir Pažėra Vyriausių redaktoriumi bus Jurevičius. Kadangi šie mokytojai, palyginti, gana silpnai moka lietuvių kalbą, galimas dalykas, kad redaktoriaus pareigoms gali būti paskirtas mk. Girdauskas. Bet kadangi iš jo

nėra jokios vilties padaryti su sipratusi bandedrantininku, tai šis projektas, mūsų manymu, atpuola.

SAKO, SAUGOS NEPRIKLAUSOMYBĖ.

Redakcija yra gavusi iš Kon sulato žiniu, kad naujoji Lietuvos vyriausybė yra pasiryžusi saugoti Lietuvos Nepriklausomybę. Sudarytas su Rusija susitarimas buves reikalingas Lietuvos savisaugai. Jis nepažeides Lietuvos savarankiškumo.

ISVYKO

Bakšys, suredagaves itin purviną „Lietuvio“ numerį, iš São Paulo antradienį išvyko, kaip skelbia oficiozas. Kad

Noticiario Religioso

Evangelho, Lucas, 16, 1 — 9

Dizia tambem Jesus a seus discipulos: Havia um homem rico que tinha um feitor e este foi accusado deante delle como quem havia dissipado os seus bens. E elle o chamou, e lhe disse: Que é isto que ouço dizer de ti? dā conta da tua administração, porque ja não poderas ser mei feitor. Então o feitor disse consigo: Fue farei visto que meu senhor me tira a administração? Cavar não

Bakšys nevyks Lietuvon, o tik nori gauti kelionpinigius ir kompensacijas, mes jau rašėme. Kol gavo pinigų, tol visiems gyresi savo draugu Lietuvoje gausumu (Gautys ir kompanijai), bet dabar jau apie kelionę nekalba, o išvykes i Anterio rą, kur bandysias atsidaryti bišerne. Tai esąs tikriausias būdas greitai pralobti.

DIDELIS PRITARIMAS

Lietuviškoji visuomenė, sužinojusi, kad Bendruomenė V. la Zelinoj ruošiasi statyti sale, kurioje tilps ir mokykla, šiam projektui karšiai pritaria. Reikia tikėtis, kad tą pritarimą pa reikš ir aukomis.

E tu quanto deves? Elle respondeu: Cem côros de trigo. Disse lhe o feitor: Toma tuas letra, e escreve oitenta. E louvou o senhor ao feitor infiel, por ter obrado com tino; porque os filhos deste seculo são mais ha

que para com os da sua casta: que os filhos da luz. Portanto eu vos digo: Grangeae-vos amigós com as riquezas da iniquidade, para que, quando falderdes, vos recebam nos tabernaculos eternos.

Evangelija, Luko, 16, 1 — 9

Jis sakė taip pat savo mokytojiams. Buvo vienas turtingas žmogus. Jis turėjo užvaizdą. Tas buvo jam apskustas, kad esąs išcikvojes jo lobi. Todėl jis pasifaukė jį ir jam tarė: Ką tai girauži apie tave? Duok apyskaitą savo užvaizdavimo, nes jau nebegali toliau būti užvaizdu. Užvaizdas gi pats sau vienas sakė: Ką veiksiu, kad mano valdovas atima iš manęs užvaizdavimą? Kasti neistengiu, elgetauti gėdkiuosi. Zinau, ką darysiu, kad žmonės mane primtų i savo namus, kuomet busiu atstatytas nuo užvaizdavimo. Taigi, jis suvadino savo valdovo skolininkus

vienu po kito ir sakė pirmajam: Kiek tu esi skolingas mano valdovui? Tas atsakė: Simtą statinų aliejaus. Jis jam tarė: Imk savo raštą, greitai sėskis ir rašyk: penkias dešimtis. Po to jis tarė kitam: O tu, kiek esi skolingas? Tas jam pasakė: Simtą saikų kviečių. Jis jam tarė: Imk savo raštą ir rašyk: Aštuoniadešimtis. Valdovas pripaino neteisiojo užvaizdo gudrumą, nes šio pasaulio vaikai gudresni su sau lygiais už šviesos vaikus ir aš jums sakau: Darykite sau prietelių apgaulingų turty pagaba, kad jums mirus priimtų jus i amžinias padanges.

NETURI DAUG KAPITALO?

‘ERIC’ pastatys tau namus už mažą inasą ir suteiks labai lengvas mokėjimo sąlygas ilgalaikiam išsimokėjimui. Pasistenk susipažinti su nuostabiū **‘ERIC’** statybų planu!

EMPREZAS REUNIDAS IMOBILIARIA CONSTRUCTORA LTDA.

Rua 3 de Dezembro, 48, 2 andar. TELEF. 2-0387.

Svetimšalių Registracija ir „CARTEIRA IDENTIDADE“ „MODELO 19“

SULIG NAUJU STATYMU, KAINA PAPIGINTA. AGENCIA RALICKAS

tiekia visas tuo reikalu žinias ir priruošta visus dokumentus „Carteira“ galutinai išgauti už 58\$000.

Raštinė atidaryta nuo 8 iki 18 val.

Rua dos Gusmões, 324

netoli Gabinete de Investigações.

Bondės iš Largo São Bento: 1, 2 ir 13.

■ Né vienas nepraleiskite progos! ■

Si sestadieni Vyciai stato Lego Lombardo salėje ispūdinga ir jaudinancia drama - „ISPAZINTIES PASLAPTIS“. Sis veikalas yra parasytas pagal tikra gyvenimo atsitikima, o ne isgalvotas kaip su kitais veikalais dedasi. Puikus Vyciu vaidinimas, pritaikintos dekoracijos ir drabuziai, geras sokiams orkestras zada toki siam vakarui pasisekima, kokio dar São Paulis nematė. Todėl né vienas nepraleiskite progos pamatyti sia reto grazumo drama! Isidemėkite vieta ir laika: Lego Lombardo salėje, Praça Almeida Junior (antigo Largo São Paulo), si sestadieni 8 v. v. PUNKTUALIAI! Labai prasome Gerbiamosios Publiki nesivėluoti. Iki pasimatant Lego Lombardo salėje!